

Προς
τη Γενική Γραμματέα Εργασίας
κα Α. Στρατινάκη

Θέμα: Απόσχιση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και μετατροπή του σε Ανεξάρτητη Αρχή - Αφαίρεση από τους εργαζόμενους του αναγνωρισμένου δικαιώματος και της υποχρέωσης κοινωνικού ελέγχου του έργου της Επιθεώρησης Εργασίας (άρθρα 100-123 Σχεδίου Νόμου)- Αίτημα σύγκλησης Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας.

Κυρία Γενική Γραμματέα,

Η ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της ευθύνης της, αλλά και του απαιτούμενου κοινωνικού ελέγχου, για την ουσιαστική και απρόσκοπτη πρόσβαση των εργαζομένων στις δημόσιες ελεγκτικές Αρχές με σκοπό τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους και την προστασία τους απέναντι στην εκτεταμένη και πολυμορφική εργοδοτική παραβατικότητα, που απειλεί όχι μόνο τη διαβίωση, αλλά και την υγεία και την ασφάλεια και δυστυχώς και την ίδια τη ζωή των εργαζομένων, **διαχρονικά ζητά από την Πολιτεία και το Υπουργείο Εργασίας, τη δημιουργία σταθερής θεματικής επιτελικής δομής για την Επιθεώρηση Εργασίας σε κεντρικό επίπεδο στο Υπουργείο Εργασίας, με ταυτόχρονη θωράκιση με αυτοτελείς και επαρκείς πόρους και μέσα της ανεξαρτησίας του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας.**

Η κεντρική αυτή οργανωτική πρόταση είναι σύμφωνη με τις αρχές και τις εγγυήσεις της κυρωμένης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 81 (Ν. 3249/1955) ανταποκρίνεται στην ανάγκη α) ενίσχυσης με την εποπτεία, την ευθύνη και τη λογοδοσία του Κράτους της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του συνόλου των Υπηρεσιών Επιθεώρησης Εργασίας και την αποφασιστική συμβολή στο έργο του Σώματος και β) τον κατάλληλο και έγκαιρο σχεδιασμό και τον συντονισμό, στη βάση διαρκούς αποτίμησης στοιχείων και αποτελεσμάτων μέσω των οικείων Πληροφοριακών Συστημάτων του έργου της Επιθεώρησης Εργασίας, ώστε οι υπηρεσίες της να παρέχονται στοχευμένα και απρόσκοπτα στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Η κεντρική αυτή πρόταση της ΓΣΕΕ συμπεριλήφθηκε εκ νέου στην υπ.αριθμ. πρωτ. 201/27.4.2021 επιστολή της Συνομοσπονδίας και διατυπώθηκε από τον εκπρόσωπό της εκ νέου στην τελευταία συνεδρίαση του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου της Επιθεώρησης Εργασίας, κατά την οποία, εάν και έλαβε χώρα μόλις πριν λίγες ημέρες, δεν υπήρξε, ως ώφειλε από την πλευρά του Υπουργείου Εργασίας, καμία ενημέρωση για τη ραγδαία αυτή οργανωτική εξέλιξη.

Το Κράτος έχει αυτονότητα υποχρέωση να γνωρίζει το περιεχόμενο της κυρωμένης από αυτό Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 81, της οποίας την εφαρμογή οφείλει να διασφαλίζει. Για τη συμμόρφωση μάλιστα της Ελλάδας με τις επιταγές της ΔΣΕ 81 α) έχουν εκδοθεί αποφάσεις και συστάσεις προς την Ελλάδα από τα όργανα ελέγχου του ΙΛΟ και β) έχει παρασχεθεί εκτενής τεχνική βοήθεια από το ΙΛΟ τόσο για την Επιθεώρηση Εργασίας με δεσμεύσεις συγκεκριμένου επιτελικού - επιχειρησιακού σχεδιασμού στη βάση εκθέσεων εκτίμησης αναγκών (2012, 2018),

όσο και για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, από την οποία μάλιστα προέκυψε η τριμερής συμφωνία Κράτους – εργαζομένων και εργοδοτών για τον Οδικό Χάρτη για την αδήλωτη εργασία, με ειδικές κομβικές δράσεις και λογοδοσία του Υπουργείου Εργασίας και του Σ.ΕΠ.Ε. ως προς την υλοποίηση του τριμερώς συμφωνημένου επιχειρησιακού προγράμματος στοχευμένων ελέγχων της αδήλωτης και της ψευδώς δηλωμένης εργασίας.

Όπως είναι γνωστό, ήδη από το 1997 με απόφαση των οργάνων της ελεγκτικής διαδικασίας για την εξέταση των «Διαμαρτυριών», η οποία επικυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΛΟ¹, έγινε αποδεκτή προσφυγή κατά της Ελλάδας και το ζήτημα της λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας «υπό την εποπτεία και τον έλεγχο μιας κεντρικής εξουσίας», εφόσον αυτό αποτελεί σταθερή διοικητική πρακτική του Κράτους (Ελλάδας) που έχει κυρώσει τη ΔΣΕ 81 (άρθρα 4,19,20), η οποία μάλιστα αναδείχθηκε ως θετική και στην Έκθεση που υποβλήθηκε αργότερα από τον τότε Υπουργό Εργασίας, κρίθηκε ως συμμόρφωση με τις επιταγές της Διεθνούς αυτής Σύμβασης. Συγκεκριμένα το ΙΛΟ αναφέρει ότι «Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τοποθέτηση του συστήματος Επιθεώρησης Εργασίας υπό την εποπτεία μιας κεντρικής αρχής διευκολύνει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή μιας ομοιόμορφης πολιτικής για την επιθεώρηση εργασίας σε όλη την επικράτεια και την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας με συνεκτικό τρόπο», κρίση ιδιαίτερα επίκαιρη σήμερα και ως προς το γεγονός της λειτουργίας του κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ υπό την ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ακολουθώντας και παρακολουθώντας την εξέλιξη του νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα ως προς την οργανωτικό πλαίσιο του Σ.ΕΠ.Ε., η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του ΙΛΟ για την Εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων σημείωσε την ικανοποίησή της θεωρώντας ότι το οργανωτικό νομοθετικό πλαίσιο επιτρέπει την εφαρμογή της ΔΣΕ 81, αναγνωρίζοντας επίσης τη σημασία και το ρόλο του κοινωνικού ελέγχου της εργατικής και της εργοδοτικής πλευράς στον προγραμματισμό των δράσεων και του ετήσιου προγραμματισμού του Σ.ΕΠ.Ε.² Αυτός ο κοινωνικός έλεγχος, είναι εκκωφαντικά και προκλητικά απών από το οργανωτικό πλαίσιο της Ανεξάρτητης Αρχής για την Επιθεώρηση Εργασίας, που προωθείται από το νομοσχέδιο.

Όπως η ΓΣΕΕ τόνισε και στο Δελτίο Τύπου με τα πρώτα της σχόλια για τις κυβερνητικές εξαγγελίες και πριν δοθεί επίσημα στη διαβούλευση το νομοσχέδιο, **ιδιαίτερα στο διαμορφωμένο εργασιακό τοπίο στον ιδιωτικό τομέα, όπου επικρατούν καταστάσεις ζούγκλας, οι προωθούμενες αντεργατικές ρυθμίσεις θα αποτελέσουν κόλαφο για το κόσμο της εργασίας, όταν μάλιστα το Υπουργείο Εργασίας μετατρέπει το Σώμα**

1 REPRESENTATION (article 24) - GREECE - C081 - 1997

https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:50012:0::NO:50012:P50012_COMPLAINT_PROCEDURE_ID:P50012_LANG_CODE:2507040,en:NO

Report of the Committee set up to examine the representation alleging non-observance by Greece of the Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81), made under article 24 of the ILO Constitution by the Federation of the Associations of Public Servants of the Ministry of Labour of Greece.

2 Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων αναφέρει στην Έκθεσή της χαρακτηριστικά ότι «The Committee particularly notes that, with the adoption of Act No. 2639 of 2 September 1998 on the establishment, inter alia, of a Labour Inspection, and Decree No. 136/99 regarding the Organization of the Labour Inspection, a labour inspection system has been established under a central authority with responsibility to the Minister of Labour; this authority is assisted by a tripartite advisory body empowered to issue recommendations regarding the planning of action undertaken by the Labour Inspection and the annual activities reports and also to make proposals with a view to improving the efficacy of the labour inspection system; the labour inspection personnel is governed by the Public Service Statute; the inspection services must submit to the central authority, within the prescribed time limits, periodic reports on their activities, and an annual report drawn up by the central authority must be transmitted to the ILO no more than six months after the end of the period which it covers. The Committee notes with interest that the new texts also give effect to Articles 3, paragraph 1; 5(a) and (b); 7; 9; 10; 11; Article 12(1)(a), (b), (c)(i) and (ii); 13; 14; 16; 17 and 18. The Committee is addressing a request regarding certain points directly to the Government ».

Observation (CEACR) - adopted 1999, published 88th ILC session (2000), Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81) https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:13100:0::NO:13100:P13100_COMMENT_ID:2187201

Επιθεώρησης Εργασίας σε Ανεξάρτητη Αρχή, αντί να το αναβαθμίσει, να το εμπλουτίσει και να το θωρακίσει. Απεκδύεται, δηλ. της πολιτικής ευθύνης ελέγχου των εργοδοτικών παραβάσεων ως «πόντιος πλάτος». Το Σ.ΕΠ.Ε., αντί να είναι η ισχυρότερη επιτελική δομή του Υπουργείου, με πρόχειρες νομικές κατασκευές και χωρίς προηγούμενη διαβούλευση με την εκπροσώπηση Εργαζομένων και Εργοδοτών, οδηγείται σε «αχαρτογράφητα» νερά σε μια περίοδο μετά την πανδημία κρίσιμη για την αγορά εργασίας. Αν η «ατομική σύμβαση» θεωρείται ιδεολογική αρχή του φιλελευθερισμού, η μετατροπή του ΣΕΠΕ σε συνήγορο της αγοράς εργασίας αποτελεί ιδεολογική ακροβασία άκρως επικίνδυνη για τους εργαζόμενους.

Η Συνομοσπονδία επίσης επισημαίνει ότι η μετατροπή του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας σε ανεξάρτητη αρχή επηρεάζει κομβικά τη λήψη των απαιτούμενων κατάλληλων μέτρων εφαρμογής της ΔΣΕ 190, που κυρώνεται με το ίδιο νομοσχέδιο, ως προς την παροχή έννομης προστασίας προς τα θύματα βίας και παρενόχλησης, αλλά και ως προς την παροχή έννομης προστασία προς τους εργαζόμενους με οικογενειακές υποχρεώσεις, δεδομένης της κύριας αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στη χώρα.

Η σύγκυση και οι επικαλύψεις ως προς την αρμοδιότητα των δύο ανεξάρτητων αρχών (εφόσον το Σ.ΕΠ.Ε. μετατραπεί σε ανεξάρτητη αρχή), αλλά και ως προς τη συναρμοδιότητα εργατικελέγχων με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, δηλαδή συνολικά τριών ανεξάρτητων αρχών, με βεβαιότητα θα αποβούν σε βάρος των θυμάτων βίας και παρενόχλησης και των οργανώσεων που επιθυμούν να τα συνδράμουν, ιδιαίτερα όταν τα τελευταία χρόνια, στην πρακτική των δημόσιων αρχών, στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων, στη γνώση των εργοδοτικών οργανώσεων και των εργοδοτών, αλλά και στη συνείδηση της κοινωνίας είναι γνωστή (όχι σε πλήρη βαθμό, αλλά πάντως παγιωμένο) η μέχρι σήμερα ακολουθούμενη διαδικασία ενώπιον του Σ.ΕΠ.Ε. και του Συνηγόρου του Πολίτη. Η ΓΣΕΕ επίσης επισημαίνει ότι η σύγκυση ως προς τις αρμοδιότητες των Αρχών ως προς τις αρμοδιότητες εξέτασης και ελέγχου των σχετικών καταγγελιών, θα λειτουργήσουν σωρευτικά αρνητικά και ως προς το προωθούμενο αδύναμο πλαίσιο επιβολής υποχρεώσεων προς την εργοδοσία, ως προς την πρόληψη και την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών, οδηγώντας σε περαιτέρω σημαντική επιβάρυνση των θυμάτων.

Με βάση τα παραπάνω, η ΓΣΕΕ ζητά τη σύγκληση άμεσα του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου της Επιθεώρησης Εργασίας για τη διεξαγωγή θεσμικού διαλόγου για την αναβάθμιση της οργανωτικής δομής και της επιχειρησιακής ικανότητας του Σ.ΕΠ.Ε. εντός του Υπουργείου Εργασίας, με αξιοποίηση των τεχνικών πορισμάτων και συστάσεων που έχουν παρασχεθεί από τις τεχνικές βοήθειες του ΙΛΟ και προς τη δική σας Κυβέρνηση κατά τα προηγούμενα χρόνια.

Για τη ΓΣΕΕ

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Γιάννης Παναγόπουλος

Νικόλαος Κιουτσούκης